

V1998-94 05.11.98

Konkurranseloven § 3-9 - dispensasjon fra § 3-1 første ledd slik at 9 skisenter i Hallingdalsregionen kan samarbeide om priser og rabatter på Vinterland heiskort

Sammendrag:

Hemsedal Skisenter, Solheisen Skisenter, Gol Skiheiser, Nesbyen Alpinsenter, Ål Skisenter, Hallingskarvet Skisenter, Vestlia Skisenter, Geilo Taubane og Slåtta Skisenter er gitt dispensasjon fra forbudet mot prissamarbeid i konkurranseloven for samarbeid om priser og rabatter på Vinterland heiskort.

Konkurransetilsynet viser til brev av 22. juni 1998 der De på vegne av 9 skisenter i Hallingdalsregionen søker om dispensasjon fra konkurranseloven. Søknaden gjelder klausuler om pris- og rabattreguleringer i avtalen om drift og markedsføring av Vinterland heiskort. Tilsynet viser også til telefonsamtaler mellom Dem og tilsynet i sakens anledning, senest 28.10.98.

Forholdet til konkurranseloven

Konkurranseloven § 3-1 første ledd setter forbud mot at to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, fastsetter eller søker å påvirke priser, avanser eller rabatter.

Konkurransetilsynet har vurdert om avtalen mellom de 9 skisentrene om drift og markedsføring av Vinterland heiskort inneholder klausuler som er i strid med forbudene i konkurranseloven § 3-1 første ledd. Punkt 3 i avtalen inneholder klare pris- og rabattreguleringer da det står at styringsgruppen bl.a. skal behandle og avgjøre saker som fastlegging av retningslinjer for prisdannelse, beslutte priser og rabattordninger. I følge Konkurransetilsynets vurdering er avtalens klausuler om pris- rabattreguleringer egnet til å påvirke konkurransen og de er derfor i strid med konkurranseloven § 3-1 første ledd.

Konkurransetilsynet kan med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 dispensere fra forbudene i § 3-1 til § 3-4 dersom minst en av følgende bestemmelser er oppfylt:

- a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,
- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransebegrensninger,
- c) konkurransereguleringen har liten betydning eller
- d) det foreligger særlige hensyn.

Konkurransetilsynets vurdering og vedtak

Til grunn for Konkurransetilsynets vedtak ligger en vurdering av det relevante produktmarkedet og det relevante geografiske markedet. For å kunne definere det relevante produktmarkedet er det hensiktsmessig å se på substitusjonsmulighetene mellom Vinterlandkortet og andre typer heiskort. Vinterlandkortet gjelder i alle de 9 skisentrene, mens andre typer heiskort har mer begrenset bruk. Ettersom kjøp av heiskort med mer begrenset anvendelse enn Vinterlandkortet ikke ekskluderer

skituristenes muligheter til å benytte seg av ulike skianlegg, er disse produktene nesten perfekte substitutter. På denne bakgrunn er det naturlig å definere det relevante produktmarkedet som markedet for heiskort.

Konkurransetilsynet vurderer det relevante geografiske markedet til å være Trysilfjellet, Gudbrandsdalen og Hallingdalsregionen. Disse tre områdene har en relativt stor konsentrasjon av skianlegg. Skituristene antas å stå overfor et reelt valg mellom å dra til disse tre områdene.

Konkurransetilsynet finner det sannsynliggjort at de 9 skisentrene priser andre typer heiskort enn Vinterlandkortet på individuelt grunnlag og at de konkurrerer med hverandre og med andre skisenter i andre regioner. Konkurransetilsynet vil også fokusere på konkurransen mellom skisentrene i Hallingdalsregionen som en enhet i forhold til Trysilfjellet og Gudbrandsdalen.

De 9 skisentrene som søker om dispensasjon har anslagsvis mellom 15 - 40% markedsandel når det gjelder salg av heiskort i områder med en relativt stor konsentrasjon av skianlegg. Salget av Vinterlandkortet utgjør 1 % av den totale heiskortomsetningen til de 9 skisentrene. De fleste skituristene velger altså å kjøpe andre typer heiskort enn Vinterlandkortet.

Det er rasjonaliseringsgevinster å hente for skisentrene i regionen ved å samarbeide om markedsføringen. Når skisentrene i Hallingdal går sammen om å markedsføre regionen, er det naturlig å tilby et heiskort som gir skituristene tilgang til de ulike skisentrene i Hallingdalsregionen.

For det første vil felles markedsføring kunne føre til økt markedsføring hvis skisentrene ikke vil endre kostnadene knyttet til dette formålet. Regionen vil gjennom økt markedsføring kunne tiltrekke seg flere skiturister, noe som vil gi seg utslag i økt etterspørsel etter Vinterlandkortet og andre typer heiskort. Hallingdalsregionen blir dermed en sterkere konkurrent til skisentrene i Trysilfjellet og i Gudbrandsdalen.

For det andre vil felles markedsføring kunne føre til reduserte utgifter for skisentrene hvis markedsføringsaktiviteten ikke endres. Lavere kostnader for skisentrene kan gi seg utslag i lavere priser på heiskort. I den utstrekning de ovennevnte regionene konkurrerer på pris, vil reduserte priser på heiskort skjerpe konkurransen mellom regionene. Uansett om felles markedsføring fører til mer markedsføring eller lavere priser på heiskort, vil dette styrke Hallingdalregionens konkurransevne i forhold til Trysilfjellet og Gudbrandsdalen, og Vinterlandkortet er en medvirkende faktor til dette.

På denne bakgrunn og med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 litra a) har Konkurransetilsynet fattet følgende vedtak:

Det gis dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 første ledd slik at Hemsedal Skisenter, Solheisen Skisenter, Gol Skiheiser, Nesbyen Alpinsenter, Ål Skisenter, Hallingskarvet Skisenter, Vestlia Skisenter, Geilo Taubane og Slåtta Skisenter kan samarbeide om priser og rabatter på Vinterland heiskort.

Vedtaket trer i kraft straks og gjelder til 1. november 2003.

Konkurransetilsynet gjør oppmerksom på at dispensasjonen kan trekkes tilbake dersom vilkårene for dispensasjon ikke er oppfylt eller forutsetningene for dispensasjonen ikke lenger er til stede, jf konkurranseloven § 3-9 tredje ledd.

Vedtaket kan påklages innen tre uker. En eventuell klage stiles Arbeids- og administrasjonsdepartementet, men sendes Konkurransetilsynet. Det vises for øvrig til vedlagte klageskjema "melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak".

Dersom det er behov for dispensasjon ut over utløpsdatoen bes De søke i god tid før dispensasjonen utløper.

[til toppen](#)